

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de Staatssecretaris mr. A.C.L. Rutte
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

datum	: 2 februari 2026	contact	: H. Kuijpers
uw brief van	: n.v.t.	e-mail	: h.kuijpers@knb.nl
bijlagen	: 2	telefoon	: +31 70 330 71 51
ons kenmerk	: 26010020		
betreft	: Vereenvoudiging erfprocesrecht en toegang tot het recht - ondersteuning pleidooi rechters en gespecialiseerde erfrechtadvocaten		

Geachte heer Rutte,

Vanuit onze gezamenlijke ambities en inspanningen om de toegang tot het recht voor burgers te versterken, vraag ik namens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) graag uw aandacht voor het recent verschenen artikel "*Erfrecht en de toegang tot het recht: knelpunten in het erfprocesrecht*", in het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie (WPNR 2025/7515), geschreven door mr. dr. Jan Hein Lieber (senior raadsheer), mr. drs. Martine van Rijn (senior rechter) en mr. Petra Knoppers (raadsheerplaatsvervanger) (bijlage 1).

Naar aanleiding van dit artikel hebben ook de gespecialiseerde erfrechtadvocaten (VEAN) zich tot u gewend om aandacht te vragen voor de daarin gesignaleerde knelpunten binnen het erfprocesrecht en denkbare oplossingen (bijlage 2). Met deze brief wil de KNB zich aansluiten bij dat pleidooi en het belang daarvan onderstrepen.

Wij spreken onze waardering uit voor de auteurs die deze problematiek helder hebben uiteengezet en denkbare oplossingen hebben aangedragen als ook de VEAN voor hun schrijven aan u. De problematiek die wordt beschreven, wordt door het notariaat in de dagelijkse praktijk herkend. Ook notarissen worstelen in toenemende mate met een erfprocesrecht dat onduidelijk en versnipperd is. Dit leidt tot vertraging, extra kosten en vaak onbegrip bij de betrokkenen.

De KNB onderschrijft het pleidooi van de rechters en advocaten voor vereenvoudiging en herinrichting van het erfprocesrecht. Het huidige stelsel sluit onvoldoende aan bij de aard van erfrechtelijke geschillen en belemmert daarmee de effectieve toegang tot de rechter. Dat is des te schrijnender omdat erfrechtelijke procedures burgers juist raken in perioden van verlies en emotionele kwetsbaarheid. Vereenvoudiging door de introductie van één erfrechter, één procedure en één loket voor alle erfrechtelijke kwesties is daarom niet alleen haalbaar en juridisch goed te onderbouwen, maar ook noodzakelijk.

Juist in het erfrecht is behoefte aan één duidelijk en gespecialiseerd loket, zodat bevoegdheidsvragen worden vermeden. Nu zijn er geregeld bevoegdheidsvragen, zoals bijvoorbeeld de vraag of de kantonrechter bevoegd is de verdeling vast te stellen in boedels die de waarde van € 25.000 niet overschrijden. Het Gerechtshof 's-Gravenhage heeft

geoordeeld dat de kantonrechter niet bevoegd is¹, sommige kantonrechters achten zich echter (gelukkig) wel bevoegd².

Ook in zaken waarin de vereffenaar vanwege het bepaalde in art. 4:226 lid 2 BW eerst de verdeling van de nalatenschap door de rechter moet laten vaststellen alvorens hij tot afstorting van het erfdeel van een weigerachtige of onvindbare erfgenaam in de consignatiekas kan overgaan, heeft de laagdrempelige toegang tot de kantonrechter de voorkeur. In die zaken gaat het immers slechts om het vaststellen van het bedrag dat ieder van de erfgenamen na de voltooide vereffening toekomt.

Tegen deze achtergrond verzoek ik u namens de KNB om de noodzaak van wetsaanpassing op het terrein van het erfprocesrecht te agenderen en te bezien hoe vereenvoudiging zal bijdragen aan een betere toegang tot het recht. Voor de beroepsbeoefenaren maar ook vooral voor de burger c.q. rechtzoekenden.

De KNB is vanzelfsprekend bereid om vanuit de notariële praktijk en expertise met u van gedachten te wisselen over mogelijke vervolgstappen en concrete uitwerkingen.

Wij hopen dat dit gezamenlijke en vanuit verschillende rechtspraktijken gedragen signaal aanleiding zal zijn om dit onderwerp een plaats te geven op de wetgevingsagenda.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B.M. van Kampen', with a long horizontal stroke extending to the right.

B.M. van Kampen
Voorzitter KNB

¹ [ECLI:NL:GHDHA:2018:714](#) (Gerechtshof Den Haag, 20 maart 2018)

² [ECLI:NL:RBZLY:2010:BM2843](#) (Rechtbank Zwolle-Lelystad, 20 april 2010)